

Ouders krijgen in de groepsbijeenkomsten kennis en ideeën aangeboden over de spraak-taalontwikkeling van kinderen in het algemeen, over de spraak-taalontwikkeling van hun kind en de rol die zij zelf hierin kunnen spelen. Ouders kunnen zich de stof op hun manier eigen maken en het geleerde zelf toepassen. De logopedist en de andere ouders bieden daarbij ondersteuning. Aan het eind van iedere groepsbijeenkomst wordt een zogenaamd 'actieplan' uitgedeeld voor de thuisopdrachten. In de drie huisbezoeken bespreekt de logopedist met de ouders de interactie met hun eigen kind en krijgen zelf ouders handvatten om Hanen in hun dagelijks leven te integreren. Daarnaast geeft het huisbezoek de gelegenheid om in te gaan op de specifieke situatie van het kind binnen het gezin. Tijdens het huisbezoek wordt een video-opname gemaakt (en meteen bekeken) van de interactie tussen ouder en kind. Gebleken is dat het terugzien en bespreken van de 'eigen' video-opname leerzamer is dan een 'standaard' video-opname. Het programma wordt afgerond met individuele afsluitende gesprekken met de ouders. Hierin wordt teruggekeken op de programma en op wat de ouders geleerd hebben. De eerste video-opname wordt vergeleken met de laatste. Samen met de ouders wordt een plan gemaakt hoe de ouders verder kunnen gaan met het stimuleren van de taal van hun kind.

Effect Hanen Ouderprogramma

Onderzoek naar de effecten van het programma op ouders laat zien dat zij het programma als zeer ondersteunend en verhelderend ervaren. Ouders krijgen door het werken met deze methode het gevoel dat ze beter met hun kind kunnen communiceren en dat ze beter begrijpen wat hun kind bedoelt.

Enkele uitspraken van ouders over de programma:

- ◇ 'Ik ontdek dingen van mijn kind waarvan ik niet wist dat het kon'
- ◇ 'Het praten met andere ouders over hun kinderen en hun ervaringen was zeer waardevol'
- ◇ 'Ik heb meer zelfvertrouwen en energie gekregen en kom na elke bijeenkomst blij terug'

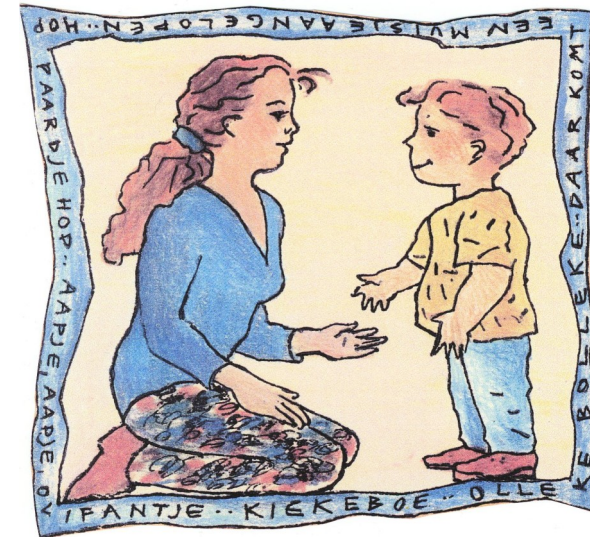
Zie voor meer informatie over de Hanen-principes: "praten doe je met z'n tweeën" van Ayala Manolson., NIZW, 1996 en "it takes two to talk" van Ayala Manolson, The Hanen

E.M. Bloemraad-Teeuwen, Hanen@gecertificeerd logopediste

Hanen® Ouderprogramma

"Praten doe je met z'n tweeën"

Een programma om de communicatie met en de taalontwikkeling van uw kind te verbeteren.

E.M. Bloemraad-Teeuwen
R.S.D. Mangelsdorf-Thomassen
Hanen® gecertificeerd logopediste

Praktijk voor Logopedie Anna Paulowna eo
Kruiswijk 19h,
1761 AR Anna Paulowna
0223-52 00 30
info@logopedie-ap.nl

Het HANEN® OUDERPROGRAMMA

Het Hanen centre is in de jaren zeventig opgericht. In 1985 ontwikkelden Ayala Manolson en Farla Klaiman hun Hanen® Ouderprogramma in Canada. Sinds 1993 volgen Nederlandse logopedisten de certificeringsworkshop. Het Hanen Ouderprogramma leert ouders van jonge kinderen met een spraak-taalontwikkelingsstoornis de dagelijkse bezigheden te gebruiken om hun kind te helpen met communicatie en taal. Het programma bestaat uit een combinatie van groepsbijeenkomsten en huisbezoeken. Tijdens deze huisbezoeken worden video-opnamen van de ouder-kind interactie gemaakt, bekeken en geëvalueerd.

Doel Hanen Ouderprogramma

Het doel van het Hanen Ouderprogramma is het stap voor stap ondersteunen van de ouders op een praktische wijze bij het verbeteren van de communicatie met en het stimuleren van de taalontwikkeling van hun kind. Het gaat hierbij om kinderen van 1½ tot 5 jaar met een spraaktaalontwikkelingsachterstand, al dan niet in combinatie met een algehele ontwikkelingsachterstand of een verstandelijke handicap. Het communicatie-niveau kan variëren tussen niet/nauwelijks spreken tot maximaal 3-woord-zinnen. Het Hanen Ouder Programma is niet voor alle taalproblemen de aangewezen hulpvorm. Daarom is een gesprek en uitgebreid logopedisch onderzoek vooraf altijd nodig.

Uitgangspunten Hanen Ouderprogramma

Het Hanen Ouderprogramma gaat ervan uit dat ieder kind taal leert in zijn dagelijkse omgeving, ook de kinderen met een spraak-taalontwikkelingsstoornis. Deze kinderen stellen echter andere eisen aan hun omgeving. In het Hanen Ouderprogramma kunnen ouders ontdekken hoe zij hun houding en de omgeving van het kind kunnen gebruiken om hun kind te helpen met taal en communicatie. Ook leren de ouders een aantal algemene communicatieprincipes: de 'Hanen-principes'. De Hanen-principes zijn op zichzelf niet nieuw, maar de concrete en praktische uitwerking in een breed opgezette programma voor ouders maken Hanen uniek.

De drie belangrijkste Hanen-principes die de ouders in de programma leren. Worden samengevat met de term **VAT ; Volgen, Aanpassen, Toevoegen**

Ouders kunnen de initiatieven van hun kind **Volgen** door te kijken, te wachten, en te luisteren. Hierdoor zullen zij gaandeweg de manieren waarop hun kind communiceert herkennen. Als zij deze manieren kennen, leren de ouders hun eigen manier van communiceren **Aanpassen**

aan de specifieke communicatie van hun kind. Ouder en kind vinden nu aansluiting bij elkaar en kunnen vanaf dit punt verder werken aan taal en communicatie. Stap voor stap zullen de ouders 'taal en ervaring' gaan **Toevoegen**. De laatste vier bijeenkomsten van de programma worden besteed aan de onderwerpen: spelen, muziek, boekjes lezen en knutselen volgens VAT.

Het Hanen Ouderprogramma is gebaseerd op de gedachte dat alle ouders hun eigen normen en waarden omtrent de opvoeding van hun kind hebben. Omdat de manier van omgaan met het kind centraal staat in de programma, is er ruimte voor de ouders om over hun normen en waarden te praten. Ook gaat de programma ervan uit dat ieder volwassene op een eigen manier leert. Informatie in de programma wordt op verschillende manieren aangeboden, zodat ouders met verschillende leerstijlen toch gezamenlijk in een programma kunnen leren.

Inhoud Hanen Ouderprogramma

Een Hanen Ouderprogramma wordt gegeven door een gecertificeerd Hanen-logopedist, soms in samenwerking met een tweede programmaleidster. De logopedist/programmaleidster heeft ervaring in het werken met jonge kinderen en het begeleiden van hun ouders. Daarnaast heeft de logopedist de driedaagse Hanen certificeringsworkshop gevolgd.

Voorafgaande aan het Hanen Ouderprogramma neemt de logopedist een diagnostisch onderzoek af. Dit om het communicatieniveau en het spraak-taalontwikkelingsniveau van het kind te bepalen. Soms is dit vooronderzoek al gedaan door een collega-logopedist. Het Hanen Ouderprogramma start met individuele kennismakingsgesprekken bij de gezinnen thuis. Er wordt een video-opname gemaakt om de 'beginsituatie' in het gezin vast te leggen. De doelen van dit gesprek zijn o.a. het ontdekken van behoeften en verwachtingen ten aanzien van de programma, het observeren van de ouder-kind interactie en de ouders de gelegenheid geven om kennis te maken met de programmaleiders en te wennen aan het maken van video-opnamen.

Groepsbijeenkomsten en huisbezoeken

Het Hanen Ouderprogramma bestaat uit een combinatie van ouderbijeenkomsten en huisbezoeken, waarin video-opnamen worden gemaakt. Na de kennismakingsbijeenkomsten vindt de eerste ouderbijeenkomst plaats. Tijdens acht of negen groepsbijeenkomsten wordt elke avond een thema behandeld.

Daarnaast geven de bijeenkomsten gelegenheid tot het uitwisselen van ervaringen en verlenen van onderlinge steun. De ouders worden op allerlei manieren geactiveerd tot eigen inbreng.